

PERSBERICHT

ANTWERPEN: Expo *Ways of Seeing* toont hoe architecten, schrijvers en machines betekenis geven aan foto's

Een foto is nooit neutraal

Met *Ways of Seeing* nodigt het VAI je uit om anders te kijken naar architectuurfotografie. Wat betekent een beeld voor een architect, een schrijver of een AI-systeem? De fotoarchieven van architecten George Baines, Christian Kieckens, en Lou Jansen vormen de basis voor een ervaringsgerichte installatie rond architectuur en fotografie.

Openingsprogramma en vernissage | op 08.10.2026 om 20:00u

Tentoonstelling | van 09.10.2026 tot 31.01.2027

VAi in De Singel, Antwerpen

Wat gebeurt er als we architecten, schrijvers en AI vragen om hetzelfde beeld te analyseren? Dat is het uitgangspunt van de tentoonstelling *Ways of Seeing*, vanaf 9 oktober 2026 te zien in het Vlaams Architectuurinstituut (VAi) in DE SINGEL, Antwerpen. Een installatie laat je kennis maken met de fotoarchieven van drie Belgische architecten uit de VAI-collectie: George Baines, Christian Kieckens, en Lou Jansen. Allen hadden ze een unieke manier om naar architectuur te kijken.

De installatie bestaat uit drie photobooths, voor elke fotoverzameling één. De bezoeker neemt plaats in de installatie en verkent het fotoarchief via drie verschillende blikken: de oorspronkelijke blik van de architect achter de camera, de verbeeldende interpretatie van de schrijver en de analyse van AI-systemen.

Ways of Seeing laat zien dat erfgoed geen eindpunt is, maar een vertrekpunt. De tentoonstelling toont hoe historische archieven hedendaagse makers inspireren om nieuwe verhalen, perspectieven en verbeeldingen te ontwikkelen. Zo wordt erfgoed een actieve kracht in het cultuurlandschap van vandaag.

PERSBERICHT

De blik van de architect

De installatie vertrekt vanuit drie fotoverzamelingen van architecten uit de collectie van het VAI. Georges Baines documenteerde de restauratie van modernistische architectuur, waaronder Huis Guiette van Le Corbusier, waarvan we werffoto's uit 1987 tonen. Christian Kieckens verzamelde architecturaal lesmateriaal waarmee hij studenten via beelden en woorden inzicht gaf in architecturale concepten. Lou Jansen legde tijdens zijn reizen een persoonlijk beeldarchief aan, waaronder een fotoreportage uit Belgisch Congo uit 1958–1959, vlak voor de onafhankelijkheid. Samen bieden deze drie collecties een unieke inkijk in hoe architecten naar de wereld kijken.

De blik van AI

In 2021 startte het VAI met het project *Van de lichtbak af*, waarbij 35.000 dia's werden gedigitaliseerd en vervolgens geregistreerd met hulp van beeldherkenningssoftware. Het is dankzij dit project dat deze archieven nu publiek toegankelijk zijn en een installatie als *Ways of Seeing* mogelijk is. Artificiële intelligentie (AI) helpt om grote fotoverzamelingen te ordenen en makkelijker te doorzoeken. In deze tentoonstelling kijken twee soorten AI naar de foto's: beeldherkenningssoftware en generatieve AI. **Beeldherkenningssoftware** bekijkt een foto en kent kaders en labels toe zoals 'deur', 'venster', 'gebouw' of 'bouwmateriaal'. Op het linker scherm zie je kaders rond objecten die AI op de foto herkent. Onder de foto staan labels met thema's, samen met een score die aangeeft hoe zeker het systeem ervan is. **Generatieve AI**, zoals een chatbot, gaat een stap verder. Die beschrijft niet alleen wat zichtbaar is, maar legt ook verbanden en formuleert betekenissen. Op het rechter scherm zie je de prompt (de opdracht die we aan de chatbot hebben gegeven) en het antwoord van de chatbot.

In *Ways of Seeing* bevragen we de mythe van de neutrale AI-blik. Omdat AI wordt getraind op bestaande beeld- en tekstverzamelingen, kan het vooroordelen versterken. Wanneer bepaalde mensen, culturen of plaatsen ondervertegenwoordigd zijn of steeds op dezelfde manier worden voorgesteld, reproduceert AI vaak diezelfde beperkte kijk op de wereld. Die kritische houding is bijzonder relevant bij foto's uit de koloniale periode, zoals die van Lou Jansen. Dergelijke beelden zijn nooit neutraal: ze weerspiegelen de positie van degene die kijkt, vastlegt en selecteert. Vaak schuilt hierin een ongelijkheid tussen degene die documenteert en degene die wordt afgebeeld. AI herkent zulke historische machtsverhoudingen niet vanzelf en kan deze perspectieven onbedoeld overnemen en versterken.

De blik van de schrijver

Het VAI vroeg aan schrijvers Zindzi Tillot Owusu (1997), Julie Somers (1994) en Anke Verschueren (1994) om nieuwe verbanden te leggen vanuit hun eigen blik door middel van een fictief verhaal. Elke schrijver liet haar fantasie de vrije loop met een van de fotoverzamelingen. Het resultaat is heel divers, gaande van een fictief nieuwsbericht tot een reeks kortverhalen. Hun teksten tonen hoe menselijke verbeelding archieven kan aanvullen waar informatie ontbreekt, en hoe fictie ruimte kan creëren voor vergeten stemmen, alternatieve perspectieven en nieuwe betekenissen.

“Een foto lijkt een objectief document. Maar het vertelt telkens een ander verhaal, afhankelijk van wie kijkt. Ways of Seeing maakt die verschillende lagen zichtbaar” – Tine Poot, consulent ontwerp bij VAI

PERSBERICHT

Bio's

Georges Baines (1925–2013) is een architect en docent. Na zijn studie architectuur ontwerpt hij woningen, later ook publieke en kantoorgebouwen. Vanaf de jaren 1980 legt hij zich toe op de restauratie van belangrijke modernistische gebouwen. Het bekendste is Huis Guiette, het enige gebouw van de hand van Le Corbusier in België. Het is zijn fascinatie voor het werk van Le Corbusier en bij uitbreiding het modernisme dat doorschemert in zijn verzameling van 5.000 dia's.

Christian Kieckens (1951–2020) is een architect, vormgever en docent. Hij combineert zijn passie voor architectuur met een brede interesse in vormgeving en scenografie. In zijn werk zoekt hij steeds naar de relatie tussen woord en beeld, theorie en geschiedenis, verbeelding en gebruik. Als docent in binnen- en buitenland inspireert hij generaties studenten om kritisch naar architectuur te kijken. Zijn archief met om en bij de 11.000 dia's is en weerspiegeling van zijn liefde voor kunst, literatuur en popcultuur.

Lou Jansen (1935–2019) is een architect en vertegenwoordiger van de Turnhoutse School. Deze naam verwijst naar een groep naoorlogse modernistische architecten uit Turnhout en de Kempen. Het naoorlogse modernisme bouwt voort op de principes van het modernisme zoals functionaliteit en eenvoud. Jansen maakt tijdens zijn studiejaren verschillende studiereizen, naar Belgisch Congo, Amerika en Japan. Ze versterken zijn interesse in het modernisme. Zijn archief bevat ongeveer 4.000 dia's, van eigen projecten, architectuurreizen en werk van internationale architecten.

Anke Verschueren (1994) neemt haar grote liefde, de taal, overal mee naartoe. Van papier naar podium naar podcast. Haar teksten zijn onder andere te vinden in DWB, Papieren Helden en Hard//Hoofd. Op Spotify kun je luisteren naar een paar van de podcastreeksen die Anke mee bedacht, opnam en in elkaar puzzelde zoals (Over)leven en Vrouwen des Huizes. Het WATLAB is een werkplaats voor literaire makers in Antwerpen. Hier werkt ze op dit moment aan haar debuutroman. Als alles goed loopt, verschijnt die in 2027.

Julie Somers (1994) studeerde Taal- en Letterkunde en werkt als redacteur in het literaire veld en als docent in het secundair onderwijs. Als leerkracht verruimt ze de blik van jongeren op taal, cultuur en maatschappelijke vraagstukken. Daarnaast organiseert ze jaarlijks met collectief8 maart de Internationale Vrouwendag in Antwerpen. Eerder was ze als redacteur betrokken bij het literaire tijdschrift nY.

Zindzi Tillot Owusu (1997) is schrijver en theatermaker. Ze woont in Brussel en studeerde af aan Writing for Performance aan LUCA School of Arts. In 2023 neemt ze deel aan de Parijsresidentie van deBuren. In 2025 vertaalt ze de dichtbundel Reade Runen van Ella Wassenaar uit het Fries. Ze is lid van het feministische schrijverscollectief Hyster-X, maakt deel uit van het selectiecomité van Dans!Dichter!Dans en is hoofdredacteur van het literaire boorplatform Kluger Hans. Dit jaar is ze gastschrijver bij nY.

PERSBERICHT

Tentoonstelling

Ways of Seeing

Van 09.10.2026 tot en met 31.01.2027

Expoplein en op en rond kunstsituatie DE SINGEL

Desguinlei 25, 2018 Antwerpen (BE)

De installatie is doorlopend vrij toegankelijk tijdens de openingsuren van DE SINGEL

Toegang: €0

Vernissage

Ways of Seeing

Met lezingen door Malgorzata Maria Olchowska + York Bing Oh (Atelier Maria York), Lidewij

Deroo, Tim Peeters en Jasper Ponjee

Op 08.10.2026 om 20:00u

Trappenhal DE SINGEL

Desguinlei 25, 2018 Antwerpen (BE)

Toegang: €0 (mits registratie)

Perscontact VAI

Egon Verleye

Hoofd Communicatie & PR

E egon.verleye@vai.be

T +32 (0)3 242 89 73

M +32 (0)486 21 17 74

[DOWNLOAD PERSBEELDEN](#)

PERSBERICHT

Ways of Seeing

09.10.2026 – 31.01.2027

VAi in DE SINGEL

Ways of Seeing is het resultaat van vele blikken. Onderzoekers, ontwerpers, archivariissen, schrijvers, productiemedewerkers, communicatiemedewerkers en makers werkten samen aan de inhoud, vorm en beleving van de expo.

Guy Anthoni — uitvoering installatie/ installation
Jessie Bervoets — productieleiding DESINGEL/ production lead De SINGEL
Ellen Bresseleers — grafische vormgeving/ graphic design
Dieter Daniëls — fotografie van de dialaders/ photography of the slide boxes
Elisa Declercq — jobstudent digitale productie/
work student digital production
Laurens Desmet (De Podcastmobiel) — opname audioteksten/ audiorecording
Gwenny Dhaese — digitalisering dia's/ digitlisation project slides
Floriske van Gennip — concept en onderzoek/ concept and research
Nino Goyvaerts — scenografie en productieleiding VAI / scenography and production lead VAI
Tars Hoeykens — digitale productie/ digital production
Anna Lazou — stagiair productie/ production intern
Wim Lowet — digitalisering dia's/ digitlisation project slides
Janno Martens — concept
Rosan Meijer — publieksbemiddeling/ mediation
Tine Poot — concept, onderzoek en projectzorg/ concept, research and project care
Camille Reynders — digitale productie/ digital production
Julie Somers — auteur audiotekst/ author audio text
Zindzi Tillot Owusu — auteur audiotekst/ author audio text
Ann Van Loon — concept en communicatie/ concept and communication
Ellis Van Miert — productie opening/ production events
Frits Vandenweghe — digitalisering dia's/ digitlisation project slides
Egon Verleye — pers en communicatie/ press and communications
Anke Verschueren — auteur audiotekst/ author audio text

Met dank voor de ~~de~~genereuze steun van:

Het VAI wordt gesubsidieerd door de Vlaamse Overheid

Het programma in '26–'27 wordt mee mogelijk gemaakt door de structurele partners van het VAI
Reynaers Aluminium | Forster | Febelcem | Wienerberger | Stone | Vande Moortel | Cosentino | Vola